

เช็กละอองเขียว'โรงเรียนบ้านนาดีคอนจาน

ผลผลิตจากเด็กไทยร่วมใจพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

วิกฤตธรรมชาติส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการตัดไม้ทำลายป่า จนเกิดความผันผวนของสังคมสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากปล่อยให้เป็นไปตามปัญหาหรือวังวนต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ อย่างรุนแรง ด้วยเหตุนี้คนในสังคมโลกจึงเคลื่อนไหวออกมารณรงค์ให้มีการอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง โดยให้ความสำคัญเพื่อหวังผลระยะยาวถึงอนาคต ซึ่งนับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดี ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินแก้ คืนน้ำให้คืน คืนดินไม้ให้ป่า คืนความบริสุทธิ์ให้อากาศและลมหายใจ

โรงเรียนบ้านนาดีคอนจาน อ.เมือง จ.อโยธยา เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตให้บริการ 2 อำเภอคือ บ้านนาดีน้อย บ้านนาจาน อ.เมือง และบ้านคอนเขียว อ.ทรายมูล โดยโรงเรียนจะตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่าง 3 หมู่บ้าน มีนักเรียน 168 คน ครู 10 คน โรงเรียนแห่งนี้มีเส้นทางพัฒนาอย่างคดเคี้ยว โดยความร่วมมือของคณะครู นักเรียน กรรมการโรงเรียน ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้าน

ซึ่งการพัฒนาจะเน้นทั้งด้านคุณภาพการเรียนการสอนทางวิชาการ และการพัฒนาโครงการที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เช่น โครงการครูเดือนละร้อยเด็กน้อยวันละบาท สนับสนุนการเก็บออม ประหยัด คำนึงสภาพการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน

โครงการประมงชุมชนใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางเพาะขยายพันธุ์ปลาเป็นแหล่งสำรองอาหารโปรตีนในหมู่บ้าน และยังเป็นการสร้างพื้นฐานอาชีพทางการเกษตรอีกแขนงหนึ่ง โครงการทำหม่อนไม้บรรจุงูววดเพื่อเก็บถนอมรักษาอาหารไว้กินนานๆ ด้วยวิธีธรรมชาติ ปลอดภัยไร้สารเคมีทุกชนิด โดยคุณค่าทางโภชนาการไม่เปลี่ยนแปลง โครงการผลิตนมขย (ภาชนะหนึ่งข้ามหนึ่ง) เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน โครงการทำหมากจากถั่วถั่วแดงเพื่อแปรรูปวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ลดค่าครองชีพในชีวิตประจำวัน โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแบบยั่งยืน มีสวนป่าอนุรักษ์พันธุ์ไม้พื้นเมือง การจัดทำสวนหย่อมเพื่อเติมพื้นที่สีเขียวให้ธรรมชาติ โครงการต่อต้านยาเสพติด สื่อลามกและอบายมุขตามนโยบายโรงเรียนสีขาว

ที่สำคัญซึ่งดำเนินการในขณะนี้คือโครงการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพจากเศษขยะและวัชพืช เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเพียงแห่งเดียวของประเทศในขณะนี้ ได้รับความสนใจจากคนทั่วไปเป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดีเด่นของจังหวัด และเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันในระดับเขตการศึกษา 10

ด้วย นายเควิช ไทสมบัติ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาดีคอนจานกล่าวว่า โครงการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการกำจัดขยะเพื่อรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการนำเศษขยะที่แยกได้เช่นหม้อแกง ฟางแห้ง ใบไม้แห้ง เศษกระดาษ ซานอ้อย ไปจนถึงฟางข้าว แกลบ มาอัดผสมกับวัสดุประสานคือ ผักคบขาว เข้าเครื่องอัดออกมาเป็นแท่ง นำมาใช้ประโยชน์เป็นเชื้อเพลิงเพื่อการหุงต้ม จะให้ความร้อนสูงประมาณ 4,000-5,000 กิโลแคลอรีต่อน้ำหนักกิโลกรัมเชื้อเพลิงชีวภาพ 1 กิโลกรัม มอบหมายให้นายทวีวัฒน์ รุ่งเรือง อาจารย์ 2 ระดับ 6 เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ สำหรับเครื่องสับ เครื่องอัด ได้รับความสนับสนุนจากชุมชนให้นำมาใช้ตามโครงการอีสานเขียว เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ นายเควิชกล่าวว่า วัสดุการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพจะหามาจากเศษขยะในบริเวณโรงเรียน ผักคบขาวได้มาจากแหล่งน้ำในหมู่บ้านที่มีอยู่มากมาย กระบวนการผลิตเริ่มจากนำผักคบขาวมาคัดลอกออก นำมาล้างและหมักในถังประมาณ 30-40 วันเพื่อใช้

เป็นวัสดุประสาน ผสมกับเศษขยะต่างๆ พวกใบไม้แห้ง ฟางแห้ง หนุ่ยแห้ง นำเข้าเครื่องอัด ซึ่งจะรีดความชื้นและอัดออกมาเป็นแท่งขนาดพอเหมาะกับการใช้งานในเตา นำไปตากให้แห้งสนิทประมาณ 3-4 วัน เก็บไว้ใช้ประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้มากที่สุด ชาวบ้านได้ราคาดี เป็นที่นิยมทั่วไป เพราะถ่านเชื้อเพลิงชีวภาพนี้ให้ควันน้อยไม่เกิดมลภาวะ จับไม่เปื้อนมือ ไม่มีกลิ่น ให้เปลวสุกใหม่เป็นสีน้ำตาลลักษณะเดียวกับถ่านหุงต้ม ไม่แตกสะเก็ด ทั้งยังช่วยประหยัด เป็นการรีไซเคิลขยะกลับมาใช้ประโยชน์

การผลิตนี้ทางโรงเรียนจะให้เด็กนักเรียนผลิตอย่างคดเคี้ยว ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้วยดีจาก นายมนัส บังศรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองอโยธยา และ นายสุชาติ แก้วนอก ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมือง

นายสนิท ทานัก ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอโยธยา กล่าวว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอโยธยา ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง มอบหมายให้

นายสุพล ศรีแสน ศึกษาพิเศษเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งได้มีการติดตามงานผลิตเวลาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ส่งผลไปถึงชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ การผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพของโรงเรียนบ้านนาดีคอนจาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นการเริ่มต้นที่ให้คุณค่ามหาศาล ช่วยกำจัดขยะในโรงเรียนและชุมชนอย่างเป็นระบบ ลดการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อคืนชีวิตป่าให้กับธรรมชาติ ซึ่งน่าที่จะไปปรับการขยายผลออกไปในโรงเรียนและชุมชนอื่นๆ ให้มากกว่านี้ จะช่วยชาติได้ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

อนริ้นพัฒนาจากทุ่งทรายที่อรรถผลัดจากบทเรียนแห่งความเจ็บปวดของแผ่นดินที่เคยเป็นพื้นที่สีเขียวและเคยให้ความชุ่มชื้น เป็นปอดใหญ่ ออัสการคอยฟอกความบริสุทธิ์ให้กับลมหายใจของสรรพสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย...ถิ่นป่า ธรรมชาติก็อ่อนถาวรวันสิ้นใจ

ในสำนักแห่งความรับผิดชอบของชุมชนใหม่ เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านนาดีคอนจาน ได้ช่วยกันนำขยะที่เก็บรวบรวมได้มาหลอมรวมอัดออกมาเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพ เป็นการปลูกสำนึกให้คนรักป่าอย่าได้บุกรุกแผ้วถางตัดไม้มาทำพื้นที่ถ่านอีกต่อไป เพราะกว่าไม้จะโตใหญ่ต้องใช้เวลานาน

หันมาใช้ส่วนที่ร่วงลงตามวัย เช่นใบเอามาใช้ประโยชน์แทนเป็นส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ ง่ายๆ แค่นี้ก็จะช่วยต่อชีวิตป่าออกไปได้อีกนาน เป็นสีเขียวที่คงคุณค่าและเป็นตลาดเพื่อชีวิตของชาวบ้านและมั่นคงเป็นสังคมธรรมชาติของโลก